บทคัดย่อ

ชื่อภาคนิพนธ์ : ทัศนคติของนักปกครองท้องที่ที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม : ศึกษาเฉพาะ

กรณีอำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร

ชื่อผู้เขียน

: นายรณรงค์ นครจินดา

ชื่อปริญญา

: ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปีการศึกษา

: 2544

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญอยู่ 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาถึง ระดับทัศนคติของนักปกครองท้องที่ที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม 2) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผล ต่อระดับทัศนคติของนักปกครองท้องที่ที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ประชากรที่ได้ศึกษา ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตร กำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ของอำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร ทั้งหมด 3 ตำบล 37 หมู่บ้าน รวมทั้งสิ้น 120 คน

ผู้ศึกษาได้ศึกษาทัศนคติของประชากรที่มีลักษณะแตกต่างกันในด้านภูมิหลังทาง สังคม ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และด้านสภาพแวดล้อมของซุมชน พบว่านักปกครองท้องที่ มี ระดับทัศนคติในมิติด้านการป้องกันและด้านการบำรุงรักษาอยู่ในระดับที่สูงมาก รวมทั้งมิติด้าน ความรู้ความเข้าใจ ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรม ก็อยู่ในระดับสูงมากเช่นเดียวกัน โดยพบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมีค่าสูงสุด รองลงมาเป็นองค์ประกอบด้าน พฤติกรรมที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และองค์ประกอบด้านความรู้สึกที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าตัวแปรอายุ ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง การ คึกษา รายได้ ระยะเวลาการอาศัยอยู่ในหมู่บ้าน การฝึกอบรมเกี่ยวกับเกี่ยวกับการป้องกัน การ บำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม การเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการป้องกัน การบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม ไม่มี ความสัมพันธ์กับทัศนคติของนักปกครองท้องที่ และตัวแปรการพูดคุยกับผู้อื่นเกี่ยวกับการป้องกัน การบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของนักปกครองท้องที่

ข้อเสนอแนะ ประกอบด้วย

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

- 1.1 ภาคราชการและภาคเอกชนควรนำแนวทาง "กระบวนการประชา คม" ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มของประชาชน ผู้นำชุมชนทุกสาขาอาชีพในพื้นที่ โดยร่วมกันพูดคุย แสดงความเห็น ให้ข้อเสนอแนะ วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไข มาใช้ในการแก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อม
- 1.2 ภาคราชการและภาคเอกชนควรสนับสนุนการปฏิบัติงานของนักปก ครองท้องที่ โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องให้การสนับสนุนด้านงบประมาณและการ ด้านจัดการ
- 1.3 ภาคราชการและภาคเอกชนควรปรับปรุงหลักสูตรการฝึกอบรมและ วิธีการจัดกิจกรรมเพื่อขยายผลให้ประชาชนมีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเช่นเดียวกับ นักปกครองท้องที่
- 1.4 ควรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล ฯลฯ ได้มีทัศนคติที่ดีต่อ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเช่นเดียวกับนักปกครองท้องที่

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาว่าเหตุใดราษฎรในพื้นที่ ยังคงมีปัญหาสิ่งแวดล้อมโดย เฉพาะด้านการใช้สารเคมี ทั้งที่นักปกครองท้องที่ คือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในระดับตำบล หมู่บ้าน ที่มีความ ใกล้ชิดกับสิ่งแวดล้อมและมีทัศนคติต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในระดับที่สูงมาก
- 2.2 ควรศึกษาถึงระดับทัศนคติของสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้อง ถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลตำบล ฯลฯ ว่าอยู่ในระดับใด รวมทั้งมีการปฏิบัติ งานการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการไปมากน้อยเพียงใด และมีปัญหาอุปสรรคอย่างไร

ABSTRACT

Titie of Research Paper: The attitudes of local administrative officers towards

environmental protection: In the case of Amphoe Sai Thong Wattana Changwat Kamphaengphet

Author : Mr. Ronnarong Nakornjinda

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2001

The purposes of this study have two material purposes are: 1) studying the level of attitudes of local administrative officers towards environmental protection 2) studying factors effecting the level of their attitudes toward environmental protection.

The sampling subject group under this study were sub-district headmen, village headmen, sub-district medical practitioner, assistant sub-district headmen, and assistant village headmen of Amphoe Sai Thong Wattana Changwat Kamphaengphet, covering total 3 sub-districts, 37 villages, with total number of 120 persons altogether.

The study was conducted by the Author on the attitudes of sampling subject group whose natures of background on social, exposure to information and community environments were different, was with the results that local administrative officers were with a very high level of attitude on the defensive and maintenance dimensions, as well as cognitive, temperament, and behavioral dimensions which were also with a relative high level, whereby it was found that the cognition on environmental protection was with the highest value. The next subsequent high level ones were behavioral factors toward environmental protection and temperament factors towards environmental protection respectively.

The result of the test of hypothesis found that the variables on age, duration of office of the incumbents, education background, income revenue, duration of residential period within the village, defensive training, environmental maintenance were not correlated with the attitudes of the local administrative officers and the variables on discussion with others on environmental protection and maintenance were correlated with the attitudes of the local administrative officers.

Recommendations were consisted:

- 1. General recommendation:
- 1.1 The government sector and private sector should apply the "Community Process" which is the consolidation of the general population, community leaders of all professions in the locality to mutually participate, discuss and express their viewpoints, suggesting recommendation.
  - 1.2 The government sector and private sector should analyze the problems

and guidelines for resolution solution of environmental problems. The operation of the local administrative officers should be fully supported especially by the sub-district administration organization on the budget and management.

- 1.1 The government sector and private sector should approve the curriculum on training and method of arranging of activities shall be improved to expand extensively so that the people shall have a decent attitudes towards environmental protection the same way as it was regarded by local administrative officers.
- 1.2 A promotion should be made for the local government authority such as members of the sub-district administration organization etc. to have a good attitude towards environmental protection.
  - 2. In respect of recommendation for next potential studies were:
- 2.1 Comprised of the study why the local people are still with environmental problems especially on application of chemicals despite the fact that the local administrative officers were sub-district headmen, village headmen, sub-district medical practitioner, assistant sub-district headmen, and assistant village headmen who are authorities in the level of sub-district and village are very close to environments and are with relatively high level of attitudes toward environmental protection.
- 2.2 To study on the level of attitudes of members of the local government organizations such as sub-district administration organization, sub-district municipality etc. as to how it is rate, as well as how the implementation of correction of environmental problems by local governmental organizations as to how has it been progressed and what are the anticipation of let or hindrance they expect and experience.